

BIURO MAZOWIECKIEJ IZBY ROLNICZEJ ODDZIAŁ PŁOCK

ul. Synagoga 7a lok. 1, 09-400 Płock

tel./fax 24 366 33 11 , e-mail: plock@mir.pl, www.mir.pl

Płock, dnia 20.06.2024 r.

Informacja dotycząca działalności Mazowieckiej Izby Rolniczej.

Na mocy ustawy z dnia 14 grudnia 1995 roku o izbach rolniczych Mazowiecka Izba Rolnicza jest samorządem rolniczym, którego głównym celem i podstawowym zadaniem jest działanie na rzecz rozwiązywania problemów rolnictwa i reprezentowanie interesów zrzeszonych w nim członków.

Członkami Izb są osoby fizyczne i prawne, podatnicy podatku rolnego lub podatku dochodowego z działów specjalnych produkcji rolnej oraz członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych posiadający w tych spółdzielniach wkłady gruntowe.

Izby rolnicze są instytucją publicznego zaufania, pełniącą rolę chłopskiego parlamentu, który skupia i jednoczy wszystkich rolników, niezależnie od związkowej i partyjnej przynależności. Funkcjonowanie Izby Rolniczej oparte jest o formułę społeczną, większość zadań realizowanych jest przez społecznie działających Członków organów statutowych. Obowiązkiem wybranych w gminie członków organów statutowych jest reprezentowanie interesów swoich wyborców i stałego kontaktu z wyborcami na spotkaniach, zebraniach oraz współpracy z radą i zarządem gminy, sołtysami, szkołami rolniczymi itp. Spotkania takie są okazją do przekazywania przedstawicielowi izby opinii i uwag oraz podejmowania inicjatyw na terenie gminy.

W dniu 28 lipca 2023 roku zakończyła się czteroletnia VI kadencja Izb Rolniczych w Polsce. Na dzień 24 września 2023 roku Krajowa Rada Izb Rolniczych Uchwałą nr 2/2023 z dnia 22.02.2023 roku zarządziła wybory do izb rolniczych. W gminach całego województwa mazowieckiego w wyborach bezpośrednich, rolnicy wybrali na czteroletnią, VII kadencję, 486 swoich przedstawicieli, którzy weszli w skład 37 Rad Powiatowych Mazowieckiej Izby Rolniczej.

Biuro Mazowieckiej Izby Rolniczej O/Płock przygotowało wszystkie niezbędne dokumenty (obwieszczenia, protokoły, karty do głosowania itp.) dla przeprowadzenia wyborów do izb rolniczej w 28 gminach tj. na terenie powiatu gostynińskiego w 5, powiatu płockiego w 16 i powiatu sierpeckiego – 7 gminach.

To trudne zadanie związane z prawidłowym przebiegiem wyborczym udało się dzięki bardzo dobrej współpracy samorządu rolniczego z samorządem gminy. Dobra i owocna współpraca z pracownikami Urzędów pozwoliła sprostać wszystkim zadaniom nałożonemu na nas przez ustawodawcę.

Na pierwszych posiedzeniach członkowie rad powiatowych wyłonili ze swego grona przewodniczących rad oraz delegatów do walnego zgromadzenia.

Przewodniczącym Rady Powiatowej Mazowieckiej Izby Rolniczej w powiecie płockim wybrany został ponownie **Dariusz Nowicki z gminy Słubice, Z-cą Przewodniczącą Dariusz Myzia z gm. Bulkowo**, a delegatem na Walne Zgromadzenie MIR **Wiktor Szmulewicz z gminy Mała Wieś**.

Walne Zgromadzenie Mazowieckiej Izby Rolniczej w dniu 27 października 2023 wybrało Zarząd. Ponownie na stanowisko prezesa wybrany został **Wiktor Szmulewicz z gminy Mała Wieś powiat płocki**. Wiceprezesem Witold Konarski z gminy Baranów, z powiatu grodzkiego. Członkami zarządu: Jan Antonowicz z gminy Sochocin powiat płoński, Teresa Orowiecka z gminy Łaskarzew, powiat garwoliński oraz Katarzyna Szymaniuk z gminy Stara Kornica, pow. łosicki. Na Delegata do Krajowej Rady Izb Rolniczych wybrano Jadwigę Czaplicką gmina Przasnysz, pow. przasnyski.

Wiktor Szmulewicz 22 listopada 2023 roku wybrany został również ponownie **Prezesem Krajowej Rady Izb Rolniczych**, którą z mocy ustawy tworzą Prezesi Izb Wojewódzkich i po jednym Delegacie do KRIR z tych Izb.

Samorząd zawodowy rolników aktywnie uczestniczy w procedowaniu ustaw i rozporządzeń dotyczących rolników, rolnictwa i terenów wiejskich. Projekty aktów prawnych opiniowane są przez członków Rad Powiatowych i przekazywane do Zarządu MIR, następnie po wypracowaniu opinii Zarząd przekazuje ją do Krajowej Rady Izb Rolniczych, która po zebraniu opinii od izb wojewódzkich opracowuje opinie zbiorczą i przekazuje ją do Sejmu RP lub Ministerstwa przygotowującego akt prawny.

Mazowiecka Izba Rolnicza na bieżąco sporządza opinie dla:

- Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Departamentu Nieruchomości i Infrastruktury Wsi w sprawie zezwolenia na zakup nieruchomości przez cudzoziemców,
- Marszałka Województwa w sprawie wniosków Wójtów, Burmistrzów o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR) w sprawie rekomendacji na zakup ziemi rolnej przez rolnika,
- Starostów Powiatów w zakresie dzierżawy obwodów łowieckich polnych,
- Dyrekcji Lasów Państwowych w zakresie dzierżawy obwodów łowieckich leśnych,
- Przewodniczących Rad Gmin, Miast i Gmin, Miast dot. aktów prawa miejscowego w zakresie rolnictwa i gospodarki żywnościowej np. projektów uchwał dot. podatku rolnego,
- Komorników w sprawie opinii w postępowaniu egzekucyjnym.
- Urzędów gmin do projektów zmian w studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego oraz do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

W miesiącu maju 2024 roku Mazowiecka Izba Rolnicza wydała:

- 11 opinii na wniosek Marszałka Województwa Mazowieckiego w sprawie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne - Na wniosek Marszałka Województwa Mazowieckiego,
- 1 opinię dla Komornika Sądowego,
- 1 opinię dla MRiRW - Departament Nieruchomości i Infrastruktury Wsi w sprawie zezwolenia na zakup nieruchomości przez cudzoziemca,
- 2 opinie dla KOWR dotyczące możliwości zakupu nieruchomości rolnych przez rolników.

Wydanie tych opinii jest poprzedzone pracą w terenie przedstawicieli Izby w gminie, której problem dotyczy.

Przewodniczący Rady oraz wszyscy członkowie Rad Powiatowych powołani są do składów:

- komisji powołanych przez Wojewodę do szacowania strat powstałych w wyniku klęsk żywiołowych tj. susza, gradobicie, przymrozki, powódź czy podtopienia.
- komisji ds. wyceny zwierząt w przypadku wystąpienia chorób zwalczanych z urzędu np. choroba Aujeszkyego u świń czy białaczka bydła.
- komisji odwoławczej powołanej przez Nadleśnictwa szacującej straty wyrządzone w uprawach lub płodach rolnych przez zwierzynę łowną.

Przewodniczący Rad Powiatowych pracują również w Powiatowych Radach Rynku Pracy oraz reprezentują Izbę Rolniczą na wielu spotkaniach organizowanych przez Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski, MODR czy Starostwa Powiatowe.

W okresie - maj - Mazowiecka Izba Rolnicza opiniowała m. inn.:

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw;
2. Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie określenia dłuższego terminu składania wniosków o przyznanie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 oraz zgłaszania zmian do tych wniosków w 2024 r.;
3. Projekt dyrektywy wprowadzającego zmiany w zał. III dyrektywy azotanowej w zakresie RENURE;
4. Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
5. Projekt rozporządzenia w sprawie procentowej stawki stosowanej do ustalenia w 2024 r. wysokości rekompensaty;
6. Projekt ustawy o zmianie ustawy o paszach;
7. Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości opłaty związanej z wydaniem paszportu dla przemieszczanych w celach niehandlowych zwierząt domowych towarzyszących podróżnym;
8. Projekt Zarządzenia Prezesa GUS dotyczące powołania zespołu do spraw pogłębionego przeglądu metodologii oraz zastosowania wskaźnika przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego
9. Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt;
10. Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach schematów na rzecz dobrostanu zwierząt w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;
11. Projekt ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (UC 29) wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji (OSR);
12. Projekt ustawy o dostępie cudzoziemców do rynku pracy;
13. Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
14. Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
15. Projekt dyrektywy dotyczącej rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (2023/0323(COD));
16. Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania.

Wszystkie Organy Statutowe wykonują swoje zadania społecznie, przy pomocy Biura. W strukturze Biura Mazowieckiej Izby Rolniczej jest Biuro Zarządu w Parzniewie (Parzniew, ul. Wolności 2, 05-804 Pruszków) oraz Oddziały Biura w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu, Siedlcach i Warszawie. W Oddziale Płockim Biura MIR zatrudnione są 2 osoby, które obsługują 28 gmin z 3 powiatów (gostynińskiego, płockiego i sierpeckiego).

Pracownicy Biura Izby zapewniają prawidłowe zgodne z ustawą i statutem funkcjonowanie izby, zobowiązani są do analizy zapisów w przesłanych projektach, zderzeniu ich z obowiązującymi (w

przypadku aktów prawnych zmieniających). Po konsultacji z Przewodniczącymi oraz członkami Rad Powiatowych zobowiązani są do przesłania uwag do Zarządu Mazowieckiej Izby Rolniczej, następnie wypracowaną opinię Zarząd przekazuje do Krajowej Rady Izb Rolniczych, która po zebraniu opinii od izb wojewódzkich opracowuje opinie zbiorczą i przekazuje ją do Sejmu RP lub Ministerstwa przygotowującego akt prawny.

Ponadto oprócz ww. zadań prace Oddziału Biura Mazowieckiej Izby Rolniczej w Płocku koncentrują się na pomocy rolnikom m. inn:

- w doradzaniu i wypełnianiu wniosków elektronicznych przy użyciu aplikacji eWnioskiPlus do ARiMR o przyznanie płatności bezpośrednio,
- w wypełnianiu wniosków o dopłaty do materiału siewnego,
- w wypełnianiu wniosków o wsparcie do kupionych nawozów i sprzedanych zbóż,
- w spisywaniu umów dzierżawy gruntów oraz na pomocy i konsultacjach dot. realizacji umów dzierżawy tj. wystąpienia dzierżawców do wydzierżawiających w sprawie żądania oddania gruntów dzierżawionych, nt czynszu czy realizacji prawa pierwokupu,
- w pisaniu odwołań do Oddziału Regionalnego ARiMR oraz Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego od decyzji Kierowników Biur ARiMR i Dyrektora Oddziału Regionalnego odmawiających przyznania płatności czy zmniejszających płatności,
- w pisaniu wystąpień interwencyjnych do instytucji obsługujących rolnictwo (Ministerstwa Rolnictwa, ARiMR, Urzędów Gminy, KRUS-u, Inspektoratów Weterynarii, IORiN) w istotnych

Wypoczynek dla dzieci rolników.

Biuro Izby Rolniczej prowadzi nabór dzieci rolników ubezpieczonych w KRUS-ie na wypoczynek letni i zimowy organizowany przez Krajową Radę Izb Rolniczych w ramach programu promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej. Z wypoczynku mogą skorzystać dzieci i młodzież szkolna w wieku do 16 lat których przynajmniej jedno z rodziców/opiekunów prawnych jest ubezpieczone w pełnym zakresie lub jest uprawnione do świadczeń z KRUS (tj. pobiera emeryturę lub rentę) w okresie w jakim jest organizowany wypoczynek.

Wypoczynek dofinansowany jest ze środków Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników. W 2024 roku do kolonii letnich FSUSR dofinansowuje każdego uczestnika w kwocie 1.200,00 zł, natomiast koszt rodzica/opiekuna prawego dziecka wynosi 850,00 zł.

W 2024 Biuro Mazowieckiej Izby Rolniczej prowadzi nabór na 9-dniowe kolonie:

- 22 lipca - 30 lipca 2024 roku - Ośrodek Wczasowy Lazur , ul. Promenada Słońca 7, 76-211 Poddąbie - rekrutację prowadzi Biuro MIR w Ciechanowie, Warszawie i Radomiu.
- 27 lipca - 4 sierpnia 2024 roku - Ośrodek Wypoczynkowy „Bryza Morska” w Jarosławcu - rekrutację prowadzi Biuro MIR w Ostrołęce, Płocku i Siedlcach.

Dodatkowo Mazowiecka Izba Rolnicza, co roku składa ofertę na organizację wypoczynku letniego w formie półkolonii dla dzieci rolników również z dofinansowaniem z Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników. W 2024 roku z terenu powiatu płockiego zawnioskowano o organizację półkolonii na terenie gminy Bulkowo i Mała Wieś.

Obie formy wypoczynku cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem.

Bezpłatne porady prawne dla rolników.

W Biurze MIR Oddział w Płocku dyżur pełni Radca Prawny, który (po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu z Biurem MIR O/Płock) udziela w **każdą pierwszą środę miesiąca od godz. 12.30** – bezpłatnych porad prawnych rolnikom i pisze stosowne pozwycy z zakresu kodeksu cywilnego, karnego, rodzinnego i administracyjnego.

Zmiana siedziby biura Mazowieckiej Izby Rolniczej Oddział Płock.

Zarząd Mazowieckiej Izby Rolniczej realizując uchwałę VIII Walnego Zgromadzenia Mazowieckiej Izby Rolniczej z dnia 6 grudnia 2022 dokonał zakupu lokalu na potrzeby działalności Oddziału Biura MIR w Płocku.

Nowy adres siedziby biura

Biuro Mazowieckiej Izby Rolniczej Oddział Płock

Płock, ul. Synagogałna 7A lok. 1

09-400 Płock

Numer telefonu oraz adres email pozostają bez zmian: tel. 24 366 33 11, email plock@mir.pl

Zachęcamy do odwiedzenia strony Mazowieckiej Izby Rolniczej – www.mir.pl, gdzie zamieszczone są informacje dla rolników o działaniach podejmowanych z zakresu rolnictwa.

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Krajową reprezentacją wszystkich izb rolniczych jest **Krajowa Rada Izb Rolniczych**. W skład Krajowej Rady wchodzi prezesi izb wojewódzkich oraz po jednym delegacie z każdej izby wybranym przez walne zgromadzenie. Krajowa Rada Izb Rolniczych posiada osobowość prawną.

Zarząd Mazowieckiej Izby Rolniczej - jak każda izba wojewódzka - po analizie i wypracowaniu nadesłanych opinii i wniosków przekazuje je do Krajowej Rady Izb Rolniczych (KRIR), która po zebraniu opinii od izb wojewódzkich opracowuje opinie, stanowiska, wnioski i przesyła je do administracji rządowej.

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych na podstawie wniosków izb wojewódzkich występował m.in. w sprawach:

Poniżej wystąpienia oraz odpowiedzi poszczególnych resortów z okresu maj – czerwiec 2024.

1/ W odpowiedzi na wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie stworzenia uregulowań prawnych, które pozwolą objąć ochroną prawną tradycyjne zapachy i odgłosy związane z produkcją rolniczą resort rolnictwa poinformował, że w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi analizowane są wszystkie napływające sygnały dotyczące warunków prowadzenia działalności rolniczej.

Warunki pracy na wsi są specyficzne, a prowadzenie działalności rolniczej może wywoływać pewne uciążliwości. Nierzadko również pojawiają się pewne konflikty wśród mieszkańców terenów wiejskich - rośnie presja w zakresie ograniczenia skali hałasu w dni wolne czy w porach nocnych, stosowania nawozów i środków ochrony roślin, czy też emisji zapachów pochodzących z produkcji rolniczej. Obszary wiejskie ze względu na panujące tam więzi międzyludzkie były i pozostaną wyjątkowo otwarte na rozwój wszelkiego rodzaju ruchów i organizacji obywatelskich. Jednak nie można doprowadzić do wygaszania produkcji rolniczej na obszarach wiejskich z powodu waśni sąsiedzkich, czy protestów mieszkańców.

Jedną z podstawowych funkcji obszarów wiejskich jest funkcja produkcyjna, umożliwiająca zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Dlatego organy odpowiedzialne za planowanie przestrzenne i zagospodarowanie terenów, powinny w taki sposób kształtować przestrzeń na obszarach wiejskich, aby tworzyła ona harmonijną całość przy uwzględnieniu wszelkich uwarunkowań środowiskowych, kulturowych, społeczno-gospodarczych oraz estetycznych.

Równie ważne jest budowanie świadomości społecznej w zakresie różnych aspektów i skutków prowadzenia działalności rolniczej, a także poszerzenie wiedzy społeczeństwa na temat utrzymania dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich, które jest związane m.in. z prowadzeniem działalności rolniczej.

W dniu 24 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (1). Reforma planowania przestrzennego wprowadza daleko idące zmiany w zakresie możliwości lokalizowania różnego rodzaju inwestycji, w tym budynków inwentarskich. Zasadniczą zmianą jest zastąpienie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy planem ogólnym (nowy dokument planistyczny). W jego ramach mają być tworzone określone strefy planistyczne, w tym strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (gdzie w

profilu dodatkowym może być wprowadzony teren wielkotowarowej produkcji rolnej) oraz strefa produkcji rolniczej (gdzie w profilu podstawowym ma być dopuszczalna wielkotowarowa produkcja rolnicza). Tworząc odpowiednie strefy planistyczne, nastąpi ograniczenie przenikania różnych funkcji, co w konsekwencji wpłynie na ograniczenie licznych konfliktów przestrzennych, które towarzyszą m.in. bliskiemu sąsiedztwu zabudowy gospodarskiej z zabudową stricte mieszkaniową.

2/ W odpowiedzi na **wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych z 22 marca 2024 r., w sprawie długości okresu zobowiązań dla beneficjentów interwencji I.13.2 „Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych”** uwzględnionej w **Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027)**, resort rolnictwa przedstawił informację, że przychyliła się do wnioskowanych zmian.

MRiRW informuje, że aktualnie mechanizm wsparcia w ramach interwencji I 13.2 obejmuje okres pięciu lat realizacji planu biznesowego oraz wypłaty pomocy i trzech lat obowiązku posiadania statusu grupy producentów rolnych (GPR) i organizacji producentów (OP) oraz wydatkowania uzyskanej pomocy finansowej po otrzymaniu ostatniej płatności.

Do MRiRW docierają sygnały, że okres ten może zniechęcać potencjalnych beneficjentów do udziału w tym mechanizmie, w szczególności biorąc pod uwagę aktualną sytuację na rynkach rolnych i wynikającą z niej niepewność odnośnie do prowadzenia produkcji rolnej w dłuższym okresie. W związku z tym podjęto starania o zmianę tych warunków.

W MRiRW przygotowano projekt uchwały Komitetu Monitorującego PS WPR 2023- 2027, mający na celu zmianę przyjętych założeń odnośnie do interwencji I.13.2.

Proponowane zmiany polegają m.in. na określeniu obowiązku:

- 1) utrzymania statusu uznania za grupę producentów rolnych lub organizację producentów przez okres minimum jednego roku od otrzymania ostatniej płatności (zamiast trzech lat jak jest obecnie);
- 2) wydatkowania wsparcia do końca pierwszego roku działalności beneficjenta, następującego po uzyskaniu ostatniej płatności (zamiast do końca trzeciego roku jak jest obecnie).

W opinii MRiRW proponowane zmiany uelastycznia warunki realizacji wsparcia w ramach interwencji I.13.2 i powinny zwiększyć zainteresowanie potencjalnych beneficjentów ubieganiem się o pomoc finansową w ramach tej interwencji.

3/ W odpowiedzi na **wystąpienie Zarządu KRIR o wyjaśnienie, na jakiej podstawie prawnej ARiMR zmienia klasyfikację gruntów** MRiRW przekazało następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/2115 (1) państwa członkowskie muszą w swoich planach strategicznych WPR określić definicję trwałych użytków zielonych z uwzględnieniem ust. 3 lit. c tego rozporządzenia, gdzie wskazano, że „trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe”, oznaczają grunty wykorzystywane do uprawy traw lub innych pastewnych roślin zielnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), które nie były objęte płodozmianem przez okres pięciu lat lub dłużej.

Mając na uwadze powyższe, warstwę trwałych użytków zielonych (TUZ) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa tworzy i aktualizuje w oparciu o deklarację rolnika. Jeżeli na działce przez pięć kolejnych lat deklarowane będą uprawy traw lub innych zielnych roślin pastewnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), w szóstym roku działka ta będzie klasyfikowana jako TUZ, o ile zadeklarowana w szóstym roku uprawa będzie również np. trawą na gruntach ornych. Jedynie wysianie innych niż wymienione powyżej upraw przerywa klasyfikację danej działki jako TUZ.

4/ W odpowiedzi na **wystąpienia Zarządu KRIR w sprawie konieczności dostosowania systemu składania wniosków o płatności bezpośrednie do zmian warunkowości** MRiRW przekazało następujące informacje.

W związku z planowanymi od 2024 roku zmianami w zakresie warunkowości (normy GAEC 6, GAEC 7 i GAEC 8), wdrożeniem płatności dla małych gospodarstw oraz nowego ekoschematu – „Grunty wyłączone z produkcji” uprzejmie informuję, że trwają prace nad dostosowaniem aplikacji eWnioskiPlus do nowych zasad obsługi wniosku.

Mając na uwadze powyższe, został już wyłączony i nie wyświetla się błąd o braku deklaracji 4% na potrzeby realizacji normy GAEC 8 podczas obsługi wniosku.

Jednocześnie, dla wniosków wysłanych z błędem dotyczącym niespełnienia normy GAEC 8, przedmiotowy błąd nie będzie uwzględniany przy dalszej obsłudze wniosku o przyznanie płatności na kampanię 2024 i nie będzie skutkować żadnymi pomniejszeniami płatności.

Komunikat w tej sprawie został zamieszczony zarówno na stronie ARiMR w lokalizacji: <https://www.gov.pl/web/arimr/zmiany-w-aplikacji-ewnioskiplus-wzakresie-normy-gaec8-na-rok-2024>, jak i MRiRW w lokalizacji:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/zmiany-w-aplikacji-ewnioskiplus-w-zakresienormy-gaec-8-na-rok-2025>

Ponadto, w związku z tym, że podczas wysyłania wniosku o przyznanie płatności na rok 2024 pojawia się komunikat dotyczący nieprawidłowości w zakresie normy GAEC 7, informuję, że na stronie MRiRW w lokalizacji:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/realizacja-normy-gaec-7--zmiany-w-aplikacjewniosekplus>

oraz ARiMR w lokalizacji: <https://www.gov.pl/web/arimr/zmiany-waplikacji-ewniosekplus-w-zakresie-normy-gaec7-na-rok-2024-oraz-platnosc-dlamalych-gospodarstw> został zamieszczony komunikat w odniesieniu do planowanych zmian w tym zakresie. O dalszych zmianach w zakresie działania aplikacji eWniosekPlus ARiMR będzie informować na swojej stronie internetowej niezwłocznie po ich wdrożeniu.

W odniesieniu do kwestii płatności dla małych gospodarstw informuję, że rolnicy, którzy chcą otrzymać taką płatność w 2024 r. podobnie, jak w kampanii 2023 r., muszą najpierw złożyć standardowy wniosek w podstawowym terminie (na obecnie obowiązujących zasadach). Od dnia wejścia w życie zmienionych przepisów krajowych do dnia 31 sierpnia 2024 r. możliwe będzie zawnioskowanie o płatność dla małych gospodarstw poprzez dołączenie stosownego wniosku. W tym samym terminie możliwa będzie również zmiana wniosku polegająca na zawnioskowaniu o płatność w ramach nowego ekoschematu „Grunty wyłączone z produkcji”.

Ponadto materiał z informacjami dotyczącymi planowanych zmian w płatnościach bezpośrednich można znaleźć na stronie MRiRW:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/planowane-zmiany-w-platnosciachbezosrednich>

MRiRW zapewnia, że o wszystkich wprowadzonych zmianach w zakresie warunkowości, płatności dla małych gospodarstw oraz nowego ekoschematu – „Grunty wyłączone z produkcji” MRiRW będzie informować na bieżąco na swojej stronie internetowej.

5/ W związku z wystąpieniami **Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie zakresu pomocy dla producentów zbóż** Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformowało, że pomocą zostaną objęci producenci zbóż, którzy w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 maja 2024 r. dokonali sprzedaży pszenicy, pszenżyta, żyta, jęczmienia i mieszanek zbożowych.

Przedmiotowa pomoc ma na celu zrekomensowanie rolnikom poniesionych strat spowodowanych obniżeniem cen skupu zbóż od początku 2024 r. oraz zmniejszenie nadwyżki zbóż przed tegorocznymi zbiorami. Pomoc ograniczona będzie do gospodarstw poniżej 300 ha.

Projektowana pomoc będzie dedykowana producentowi rolnemu, któremu zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy i który dokonał sprzedaży ww. zbóż podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu, skupu lub przetwórstwa zbóż, jak również **podmiotom skupującym zboża w związku z prowadzoną przez te podmioty produkcją zwierzęcą.**

Paragraf 13z z ustęp 7 projektowanego rozporządzenia określa, że do wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, dołącza się kopie **faktur** lub ich duplikaty **potwierdzające sprzedaż** pszenicy, żyta, jęczmienia, pszenżyta lub mieszanek zbożowych podmiotom prowadzącym działalność w zakresie obrotu zbożami, skupu lub przetwórstwa zbóż, jak również **podmiotom skupującym zboża w związku z prowadzoną przez te podmioty produkcją zwierzęcą.**

Pomoc dla producentów zbóż wprowadza projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w paragrafie 13z z z

6/ W odpowiedzi na pismo **Zarządu KRIR w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej** MRiRw przedstawiło informacje, że w ustawie budżetowej na dopłaty do paliwa rolniczego na rok 2024 została zaplanowana kwota 1,663 mln zł.

Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2024 r. wynosi:

- 160,60 zł * ilość ha użytków rolnych , oraz

- 5,84 zł * średnia roczna liczba świń,

- 58,40 zł * średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła, kóz, owiec, koni.

Na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w pierwszym terminie 2024 r. została wykorzystana kwota 1 201,3 mln zł.

Biorąc pod uwagę stopień wykorzystania środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2024 r. na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej nie jest możliwa realizacja wniosku o zwrot podatku akcyzowego hodowcom bydła była bez żadnych ograniczeń.

7/ **Ministerstwo Klimatu i Środowiska udzieliło odpowiedzi na wniosek dotyczący szkód wyrządzanych przez zwierzęta łowne i objęte ochroną, które zawarto w stanowisku Porozumienia Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej.**

W pierwszej kolejności resort klimatu i środowiska zaznacza, że dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich w ramach planowania łowieckiego zarządzają populacjami zwierzyny. W przypadku nadmiernych szkód

powodowanych przez zwierzęta łowne istnieje możliwość zakwestionowania ustalonych limitów pozyskania przez organy, które opiniują te plany wójta, burmistrza lub prezydenta miasta a także przedstawicieli właściwej terytorialnie izby rolniczej.

W odniesieniu do postulatu utworzenia funduszu celowego mającego na celu wypłatę odszkodowań za szkody łowieckie oraz szacowania szkód przez niezależne komisje resort informuje, że zgłoszone propozycje będą przedmiotem analizy tworzonego Zespołu ds. reformy łowiectwa, w skład którego wchodzić będą przedstawiciele środowisk naukowych, myśliwych i organizacji społecznych. Zadaniem zespołu będzie wypracowanie kierunków zmian legislacyjnych w zakresie obecnie istniejącego modelu łowiectwa w oparciu o dialog wszystkich zainteresowanych stron. Celem jest przygotowanie rozwiązań, które wyjdą naprzeciw oczekiwaniom wszystkich zainteresowanych stron.

Odnośnie opracowania strategii ochrony oraz gospodarowania zasobami wilka,

bobra i ptactwa prawnie chronionego, resort informuje, że zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. 1336 z późn. zm.) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opracowuje programy ochrony zagrożonych wyginięciem gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Publikacja „Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce” zawiera listę zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt kręgowych występujących w Polsce, z dokładnym ich opisem i mapami rozmieszczenia, określa także stopień zagrożenia poszczególnych gatunków, rzadkość ich występowania oraz stosowane i proponowane sposoby ochrony. Księga powstała w Instytucie Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, w Pracowni Ochrony Gatunkowej, pod redakcją Zbigniewa Głowacińskiego. Przy jej tworzeniu współpracowało kilkudziesięciu naukowców z całego kraju. Została wydana w 2001 roku przez Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne w Warszawie. Jednocześnie informuję, że na tej liście nie występuje bóbr ani gatunki ptaków prawnie chronionych, które mogą powodować szkody w uprawach rolnych, takie jak żuraw czy kormoran.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że strategię zarządzania gatunkami objętymi ochroną nie stanowią źródła powszechnie obowiązującego prawa. Mogą być ewentualnie swoistymi wytycznymi do postępowania, ale nie będą obligować żadnego podmiotu do podejmowania konkretnych działań. Brak takiej strategii dla konkretnego gatunku nie oznacza więc luk w jego ochronie. Ochrona gatunkowa, i wszystkie zasady z tym związane, np. zakazy na niektóre czynności i konieczność uzyskiwania ewentualnych zezwoleń, wynika bowiem z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380).

System zarządzania gatunkami objętymi ochroną gatunkową w Polsce oparty jest o system odstępstw od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków objętych ochroną.

System ten pozwala na skuteczną ochronę poszczególnych gatunków, poprzez utrzymanie ich właściwego stanu ochrony, jak i realizacji uzasadnionych działań związanych z działalnością człowieka. Obowiązujące przepisy prawa przewidują możliwość podjęcia działań przeciwdziałających m.in. zagrożeniu powodowanemu przez zwierzęta chronione dla życia i zdrowia ludzkiego czy wyrządzeniu poważnych szkód. Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody możliwe jest uzyskanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów wobec osobników gatunków objętych ochroną, w celu wyeliminowania powodowanego zagrożenia czy minimalizowania szkód – np. na umyślne płoszenie, umyślne przemieszczanie z miejsc regularnego przebywania w inne miejsce, czy zabijanie.

Zezwolenia wydawane są przez właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska, Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Ministra Klimatu i Środowiska (w przypadku, gdy czynności mają być wykonane na terenie parku narodowego). Zezwolenia wydawane są wyłącznie na wniosek podmiotu zainteresowanego uzyskaniem stosownego odstępstwa. Wniosek powinien zawierać wszystkie informacje wymagane w art. 56 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody, tj.:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
- 2) cel wykonania wnioskowanych czynności;
- 3) opis czynności, na którą może być wydane zezwolenie;
- 4) nazwę gatunku lub gatunków, których będą dotyczyły działania, w języku łacińskim i polskim, jeżeli polska nazwa istnieje;
- 5) liczbę lub ilość osobników, których dotyczy wnioski, o ile jest to możliwe do ustalenia;
- 6) wskazanie sposobu, metody i stosowanych urządzeń do chwytania, odławiania lub zabijania zwierząt albo sposobu zbioru roślin i grzybów lub sposobu wykonania innych czynności, na które może być wydane zezwolenie, a także miejsca i czasu wykonania czynności oraz wynikających z tego zagrożeń;
- 7) wskazanie podmiotu, który będzie chwycił lub zabijał zwierzęta.

Zezwolenia co do zasady mogą być wydawane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli wnioskowane działania nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony gatunków chronionych oraz przy spełnieniu jednej z przesłanek indywidualnych, jak na przykład ograniczenie poważnych szkód w mieniu. Zezwolenia na odstępstwa od zakazów wydawane są w ostateczności, ponieważ odstępstwo stanowi wyjątek, podlegający ścisłej wykładni i w odniesieniu do którego ciężar dowodu zaistnienia warunków wymaganych dla każdego odstępstwa spoczywa na organach ochrony przyrody, które podejmują decyzję w tym

przedmiocie. Każda interwencja dotycząca gatunków chronionych musi być podejmowana wyłącznie na podstawie decyzji zawierających precyzyjne i odpowiednie uzasadnienie, uwzględniające odpowiednie przyczyny, warunki i wymogi.

Odnosnie propozycji zniesienia całorocznej ochrony wilka, poinformowano, iż wilk został wymieniony w załączniku II Konwencji z dnia 19 września 1979 r. o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (tzw. Konwencji Berneńskiej), jako gatunek zwierzęcia ściśle chronionego. Polska podczas ratyfikacji Konwencji Berneńskiej zgłosiła w trybie art. 22 tej konwencji zastrzeżenie co do przedmiotowego gatunku, zgodnie z którym może on zostać objęty w Polsce statusem ochrony innym niż przewidziany w konwencji. Zatem w świetle Konwencji wilk może zostać objęty w Polsce ochroną gatunkową częściową.

Analizując kwestię ochrony wilka w dyrektywie 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej) należy stwierdzić, że wilk został wymieniony w załącznikach:

- II - jako gatunek zwierzęcia będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, którego ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony;
- IV - jako gatunek zwierzęcia będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, które wymaga ścisłej ochrony.

Przy rozważaniach dotyczących zmiany reżimu ochronnego wilka należy brać pod uwagę również odbiór społeczny. Nastawienie społeczne do wilka jest niejednoznaczne.

Z jednej strony mieszkańcy małych miejscowości postulują o redukcję jego liczebności ze względu na strach przed nim oraz powodowanie szkód. Negatywne emocje są dodatkowo podsycane na portalach społecznościowych oraz w mediach. Z drugiej strony organizacje społeczne i naukowcy dostrzegając ważną rolę wilka, jako szczytowego drapieżnika regulującego ekosystem, kwestionują zasadność eliminacji wilków.

Należy również zauważyć, że wbrew powszechnemu przekonaniu, tam gdzie poluje się na wilki, poziom szkód w inwentarzu nie spada, a może nawet wzrastać. Ogromna większość wilków żyje w grupach rodzinnych, odstrzały powodują zaburzenia struktury socjalnej grupy rodzinnej, która opiera się na bliskim pokrewieństwie osobników (grupa składa się najczęściej z pary rodzicielskiej i jej potomstwa), warunkującej współpracę w grupie i dzielenie się pokarmem. Powstałe w wyniku odstrzału niewielkie, niedoświadczone grupy lub młode, osierocone wilki pozbawione wsparcia rodziców nie mają jeszcze umiejętności polowania na największą i trudną zdobycz (jelenie, łosie i dziki), dlatego chętniej polują na mniejsze ofiary, np. sarny. Łatwiejszą zdobyczą są dla nich też zwierzęta gospodarskie, co może powodować wzrost szkód w inwentarzu. Dla przykładu w Estonii, w latach 2007-2010 wraz ze wzrostem liczby odstrzelonych wilków (od 27% do 55% jesienno-liczebno populacji), wzrosła liczba zabitych zwierząt gospodarskich (od 148 do 565 zwierząt).

Podobne wnioski wynikają z doświadczeń Łotwy, gdzie wykorzystanie skutecznych środków zapobiegawczych jest niskie, a odstrzał wilków jest głównym sposobem na radzenie sobie ze szkodami w zwierzętach gospodarczych. W ciągu ostatnich dwóch dekad wzrosła tam liczba przypadków szkód gospodarczych powodowanych przez wilki.

Należy wskazać, że najlepszym sposobem na zapobieganie stratom w zwierzętach gospodarczych jest stosowanie różnorodnych metod ochrony inwentarza. Jak wskazują badania naukowe, w całym zasięgu występowania wilka dochodzi do ataków na zwierzęta gospodarskie, a poziom szkód nie zależy od tego czy wilki są w danym kraju gatunkiem łownym czy chronionym, lecz od stopnia zabezpieczenia stad przez hodowców.

Istotną informacją jest też to, że wraz ze wzrostem liczebności wilków liczba szkód od kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie.

8/ W dniu 23 maja 2024 r., w gmachu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyło się IV posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych VII kadencji. Gośćmi posiedzenia byli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Czesław Siekierski, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Dariusz Rohde, Zastępca Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Leszek Szymański, Dyrektor Departamentu Interwencji Rynkowych KOWR Michał Wójciak, p.o. Zastępcy Dyrektora Departamentu Gospodarowania Zasobem KOWR Piotr Jaźwiński.

Wśród najważniejszych punktów statutowych obrad samorządu rolniczego znalazło się zatwierdzenie sprawozdania finansowego z działalności KRIR za 2023 rok, a także udzielenie Zarządowi KRIR absolutorium za 2023 rok. Stosowne uchwały w tej sprawie zatwierdzone zostały w drodze głosowań.

Ponadto, Członkowie KRIR przyjęli **Stanowisko Krajowej Rady Izb Rolniczych sprawie koniecznych zmian wspólnej polityki rolnej i polityki krajowej dotyczącej rolnictwa.**

Krajowa Rada Izb Rolniczych na posiedzeniu w dniu 23 maja 2024 r., biorąc pod uwagę zbliżające się wybory do Parlamentu Europejskiego, wyraża zdecydowanie, iż eurodeputowani w nowej kadencji Parlamentu Europejskiego powinni prezentować stanowisko, że podstawą europejskiego rolnictwa jest produkcja bezpiecznej i wysokiej jakości żywności na obszarach wiejskich oraz zapewnienie Europie bezpieczeństwa żywnościowego przy poszanowaniu przyrody i klimatu. Jednak równie ważnym jest konieczność zapewnienia dochodów dla

rodzinnych europejskich gospodarstw rolnych, aby stworzyć warunki do wymiany pokoleń młodym rolnikom. I to powinno stanowić podstawę dla formułowania polityki UE nie tylko WPR ale i tej która obejmuje działalność rolniczą, jak i polityki krajowej.

Dlatego też Krajowa Rada Izb Rolniczych domaga się:

1. Ochrony rynku europejskiego przed napływem artykułów rolno-spożywczych z krajów trzecich, które nie przestrzegają tych samych co w Europie standardów, zagrażając tym samym zdrowiu konsumentów i zaburzają konkurencję europejskim rolnikom wpływając na globalne zmiany klimatu np. niekontrolowaną wycinkę lasów tropikalnych, przez stosowanie niedozwolonych substancji aktywnych środków ochrony roślin.
2. Wprowadzenia na poziomie UE sankcji na wszelkie artykuły rolno-spożywcze z Rosji i Białorusi – solidarnie, we wszystkich krajach UE.
3. Uregulowania wymiany handlowej produktami rolno-spożywczymi z Ukrainą na poziomie wartości z roku 2021 (przed wojną) i z pełnym przestrzeganiem wymogów obowiązujących w krajach UE.
4. Urealnienia cen interwencyjnych na podstawowe produkty rolne w KE i prowadzenie skupu interwencyjnego,
5. Wycofania przepisów o odnowieniu siedlisk przyrodniczych.
6. Całkowitego wycofania po 2030 r. ugorowania (GAEC 8).
7. Nowego uregulowania w zakresie zmniejszania stosowania środków ochrony roślin (określić średnie zużycie środków ochrony roślin w UE i odnieść do niego zmniejszenie zużycia w danym kraju) oraz konieczność szybszego wprowadzania zamienników wycofywanych substancji aktywnych środków ochrony roślin.
8. Zwiększenia limitu de minimis na poziomie krajowym i na poziomie gospodarstwa
9. Uruchomienia kredytów preferencyjnych dla rolników oraz stworzenie możliwości konsolidacji i restrukturyzacji kredytów udzielonych rolnikom z możliwością spłaty na 25 lat i oprocentowaniem 1% i przywrócenie płynności finansowej gospodarstwom.
10. Określenia na poziomie krajowym na nowo definicji aktywnego rolnika.
11. Dofinansowania z budżetu krajowego do maksymalnego dopuszczonego poziomu przez UE II filara WPR.
12. Umożliwienia dofinansowania odsetek do kredytów inwestycyjnych z II filara WPR.
13. Zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla rolników korzystających z płatności bezpośrednich i innych działań w ramach WPR i innych; w tym zlikwidowania absurdów administracyjnych.
14. Zmniejszenie kontroli gospodarstw rolniczych. Prowadzenie gospodarstwa rolnego podlega największej liczbie kontroli ze wszystkich rodzajów prowadzonych działalności w gospodarce kraju.
15. Podjęcie działań mających na celu wzmocnienie pozycji rolnika w łańcuchu rolno-spożywczym wobec podmiotów takich jak sieci detaliczne oraz koncerny, m.in. produkujące nawozy, zakłady przetwórcze.
16. Określenie polityki rolnej dla rozwoju gospodarstw produkcyjnych i pomocy socjalnej dla małych gospodarstw.
17. Określenie wsparcia dla gospodarstw hodowlanych poprzez program odbudowy produkcji trzody chlewnej i bydła.
18. Umożliwienie dywersyfikacji dochodów rolników poprzez kredyty preferencyjne na inwestycje w energię odnawialną przy jednoczesnym przeznaczeniu środków z KPO na modernizację linii energetycznych na obszarach wiejskich oraz uregulowania kwestii instalacji fotowoltaicznych na gruntach rolnych.
19. Natychmiastowej zmiany systemu określania i zgłaszania suszy w rolnictwie.
20. Zmian w systemie ubezpieczeń roślin uprawnych i zwierząt gospodarskich dofinansowywanych z budżetu państwa, w tym:
 - aby Zakłady ubezpieczeniowe ubezpieczające z systemem dopłat miały jednakowe Ogólne Warunki Ubezpieczeń (OWU),
 - skrócić okres karencji z 14 do 7 dni,
 - uregulować na nowo system ubezpieczeń upraw wysokokosztowych oraz zwierząt.
21. Uporządkowanie spraw dotyczących odszkodowań za szkody zwierząt prawnie chronionych jak żurawie, czaple, kormorany, krukowate, gęsi, bobry, łosie i wilki oraz szkód łowieckich powodowanych przez zwierzynę łowną
22. Przygotowanie i wprowadzenie programu w zakresie gospodarowania wodą i systemami melioracyjnymi na cele rolnicze.

Stanowisko skierowane jest do Przewodniczących Partii Politycznych i kandydatów na Eurodeputowanych, Prezesa Rady Ministrów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W odpowiedzi na Stanowisko z III posiedzenia Krajowej Rady Izb Rolniczych VII kadencji Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi następujące wyjaśnienia:

Ad Wprowadzenia sankcji na wszelkie artykuły rolno-spożywcze z Rosji-solidarnie we wszystkich krajach na świecie.

Na posiedzeniu Rady Europejskiej (RE) 21-22 marca 2024 r. KE przedstawiła propozycje nałożenia wysokich celi na produkty rolno-spożywcze z Rosji i Białorusi.

Mają one zmniejszyć zdolność Rosji do prowadzonych przez ten kraj działań wojennych. Propozycje te będzie musiała zaakceptować Rada Unii Europejskiej.

Ad Zapobieżenia importowi towarów i żywności z krajów, które nie przestrzegają standardów, zagrażając tym samym nie tylko europejskim rolnikom i konsumentom, ale także globalnemu klimatowi.

Obecnie produkty importowane z krajów trzecich muszą spełniać wymogi unijne lub ekwiwalentne do unijnych w obszarze bezpieczeństwa żywności i zdrowia. Określone kategorie produktów podlegają kontrolom weterynaryjnym, fitosanitarnym, sanitarnym lub jakościowym, zgodnie z procedurami określonymi przez unijne i krajowe przepisy. Jeśli chodzi o pozostałe unijne wymogi produkcji (środowiskowe i inne związane ze zrównoważonym rozwojem), to KE próbuje za pomocą różnych dostępnych instrumentów doprowadzić do zwiększenia zakresu ich stosowania przez partnerów handlowych z krajów trzecich.

Dotyczy to także importu z Ukrainy. Ukraina w ramach zobowiązań przyjętych w Układzie o stowarzyszeniu UE-Ukraina ma dostosować swoje prawodawstwo do wybranych aktów prawnych UE wymienionych w załączniku V do umowy o wolnym handlu (DCFTA). Załącznik ten zawiera listę aktów prawa UE z zakresu niektórych standardów produkcji, wymogów SPS etykietowania etc. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) zabiega na forum UE o bardziej stanowcze egzekwowanie tego zobowiązania przez KE, o regularne raportowanie z postępów Ukrainy w tym obszarze, a także o dopisanie do załącznika V brakujących unijnych aktów prawnych regulujących wymogi produkcji rolno-spożywczej.

Ad Zmiany obecnego kształtu współpracy handlowej z Ukrainą, nałożenia na produkty ukraińskie cel i kontyngentów z rokiem referencyjnym 2021, przeznaczenia dochodów z cel na pomoc dla Ukrainy oraz wprowadzenia kaucji wywozowej na wszystkie artykuły rolno-spożywcze przy tranzycie do krajów trzecich.

Autonomiczne Środki handlowe (ATM) polegają na jednostronnym zawieszeniu przez UE cel importowych, które mogą być jeszcze stosowane w imporcie z Ukrainy w ramach zobowiązań wynikających z umowy DCFTA UE-Ukraina. Środki ATM zostały wprowadzone na rok w czerwcu 2022, rok później zostały przedłużone o kolejny rok (do czerwca 2024 r.) a obecnie finalizowane są prace nad projektem rozporządzenia, które przedłuży (z pewnymi modyfikacjami) ATM na okres od 06.06.2024 do 05.06.2025 r. KE deklaruje, że obecne przedłużenie ma być ostatnie, a potem relacje handlowe z Ukrainą powrócą do zasad wynikających z DCFTA.

Zgodnie z projektem rozporządzenia, dla najbardziej wrażliwych produktów, jak cukier, jaja czy mięso drobiowe, a także owies, niektóre przetwory zbożowe oraz miód, przewidziany jest automatyczny mechanizm przywrócenia przez Komisję Europejską kontyngentów taryfowych (TRQ) i cel zgodnych z Układem o stowarzyszeniu UE-Ukraina, jeśli import z Ukrainy przekroczy średnią z okresu referencyjnego (II połowa 2021, całe lata 2022 i 2023). W przypadku wszystkich produktów objętych ATM (tj. nie w pełni zliberalizowanych w umowie stowarzyszeniowej z Ukrainą), w razie gdyby import powodował zakłócenia na rynku, kraje członkowskie będą mogły wnioskować do KE o przywrócenie cel lub przyjęcie innych środków ograniczających import.

KE przygotowała również dwie deklaracje, które ma przyjąć w związku z przewidywanym wejściem w życie nowego rozporządzenia ATM. Jedna zawiera zobowiązanie KE do szczególnego monitorowania importu zbóż i nasion oleistych. Wyraża również gotowość do zastosowania w razie potrzeby wobec produktów nieobjętych regulacją ATM (tj. w stosunku do których UE zobowiązała się do zniesienia cel w imporcie z Ukrainy) instrumentów nadzoru przewidzianych w rozdziale IV rozporządzenia PE i Rady (UE) 2015/478 w sprawie wspólnych reguł przywozu. Druga deklaracja zapowiada powrót do negocjacji KE z Ukrainą w sprawie pogłębienia postanowień na temat wzajemnej liberalizacji wynikających z obowiązującej umowy DCFTA.

Polska zasadniczo popiera zapowiedzi KE powrotu do negocjacji z Ukrainą w sprawie pogłębienia liberalizacji wynikającej z obowiązującej Pogłębionej i Kompleksowej Strefy Wolnego Handlu (DCFTA), będącej integralną częścią Układu o stowarzyszeniu UE-Ukraina.

Od dawna prezentowaliśmy stanowisko, że zamiast przedłużać co roku środki ATM polegające na całkowitej i jednostronnej liberalizacji cel przez UE należy raczej powrócić do relacji na podstawie DCFTA i podjąć rozmowy w celu ich pogłębienia.

Ad Żądania wprowadzenia procedur, które umożliwiają skuteczną ochronę granic celnych oraz budżetu krajowego, o co od lat wnioskuje Związek Zawodowy-Celnicy PL.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Ministerstwo Finansów, Pan Prezes otrzymał odpowiedź na pismo z 20.02.2024 r., znak: KRIR/MR/224/2024, przy którym zostało przekazane pismo Związku Zawodowego Celnicy - PL (pismo Ministerstwa Finansów z 11.03.2024 r., znak: DC9.0723.81.2024).

Natomiast odnośnie do sytuacji na polsko-ukraińskiej granicy Ministerstwo Finansów przekazało Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi stanowisko, w którym zwraca uwagę, że instytucjami decyzyjnymi w zakresie określenia wysokości stawek celnych oraz kontyngentów na poszczególne towary, jak również kreowania polityki handlowej na poziomie Unii Europejskiej jest KE, Parlament i Rada UE. Zwraca również uwagę, że wprowadzenie kaucji w tranzycie towarów rolno-spożywczych przewożonych z Ukrainy przez terytorium Polski, która byłaby zwracana po opuszczeniu przez te towary terytorium Polski nie znajduje podstaw w prawie unijnym. Instytucja „kaucji w tranzycie” (mająca charakter tymczasowy, tylko na przewóz towarów przez terytorium Polski), nie jest uregulowana w Unijnym Kodeksie Celnym oraz w aktach wykonawczych i delegowanych. Tym samym nie może być stosowana na terytorium Unii Europejskiej, w tym na terytorium RP. Służba Celno-Skarbowa gwarantuje maksymalną szczelność granicy we wszystkich przejściach granicznych. Kwestie dotyczące funkcjonowania przejść granicznych są i będą wielokrotnie omawiane z przedstawicielami właściwych krajowych organów i instytucji, jak również z przedstawicielami granicznych służb państw sąsiadujących.

Ad Trwałego zniesienia GAEC 6, 7 i 8, dokonania przeglądu WPR do roku 2027, powrotu do zasad wypłat dopłat bezpośrednich z lat 2014-2021 oraz wypłaty do końca kwietnia br. dopłat bezpośrednich.

W kwestii przywrócenia dopłat bezpośrednich z lat 2014-2021 informuję, że od 2023 r. stosowane są nowe przepisy unijne. Zgodnie z rozporządzeniem UE 2021/2115¹ wszystkie państwa członkowskie zobowiązane zostały do wdrożenia nowych rozwiązań w ramach WPR, w tym ekoschematów i warunkowości. Należy podkreślić, że ekoschematy są dobrowolne dla rolników.

Ww. rozporządzenie uchyliło rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013. Tym samym przepisy dotyczące zasad przyznawania płatności bezpośrednich w latach 2014-2022 przestały obowiązywać w odniesieniu do płatności w ramach I filaru WPR. W odniesieniu do postulatu dotyczącego „wypłaty do końca kwietnia 2024 r. dopłat bezpośrednich” informuję, że zgodnie z art. 44 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116², państwa członkowskie zapewniają, aby płatności bezpośrednie oraz płatności obszarowe w ramach II filaru dokonywane były najwcześniej 1 grudnia i nie później niż 30 czerwca następnego roku kalendarzowego.

Do 30 kwietnia 2024 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przekazała 5,54 mld zł w ramach płatności końcowych z tytułu dopłat bezpośrednich i obszarowych za 2023 r. W tej kwocie są też pieniądze wypłacone w ramach ekoschematów powierzchniowych - ponad 3,4 mld zł. Łącznie z zaliczkami do rolników w ramach dopłat za 2023 r. trafiło 14,74 mld zł.

Odnosząc się do kwestii Europejskiego Zielonego Ładu (EZŁ), w tym postulatu usunięcia niektórych wymogów warunkowości, należy brać pod uwagę, że przepisy unijne, tj. rozporządzenie (UE) 2021/2113¹ w ramach nowej WPR na lata 2023-2027 uzależniły otrzymywanie wsparcia w pełnej wysokości (m.in. w ramach płatności bezpośrednich) od spełniania przez rolników norm i wymogów w ramach warunkowości. Jest ona obowiązkowa dla rolnika wnioskującego m.in. o płatności bezpośrednie i jest to również baza do określenia wymagań dla dodatkowo płatnych, dobrowolnych działań podejmowanych przez rolnika.

KE przygotowała projekt zmiany unijnego rozporządzenia 2021/2115 i rozporządzenia 2021/2116³, mający na celu uproszczenie przepisów w zakresie warunkowości i ekoschematów. Zmiany zaproponowane przez KE należy ocenić pozytywnie, gdyż usuwają i znacznie upraszczają, zgodnie z oczekiwaniami rolników, elementy EZŁ. W szczególności KE proponuje:

- Zniesienie ugorowania 4% gruntów ornych (norma GAEC 8) od 2024 r. nie będzie obowiązkiem ugorowania 4% gruntów ornych, o ile państwo członkowskie jeszcze w tym roku ustanowi taki ekoschemat, za który rolnicy otrzymywać będą dodatkową płatność.
- Możliwość wyboru między dywersyfikacją a zmianowaniem (norma GAEC 7) od 1 stycznia 2024 r. aby rolnicy mogli mieć wybór, albo stosować dywersyfikację upraw (tj. różne uprawy), albo zmianowanie (tj. określone następstwo upraw roślin). W przypadku wyboru dywersyfikacji upraw dla gospodarstw o powierzchni: (i) od 10 do 30 ha gruntów ornych wystarczy posiadać 2 uprawy, z tym że największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75%; (ii) powyżej 30 ha gruntów ornych wystarczy posiadać 3 uprawy, z tym że największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75%, a dwie uprawy główne więcej niż 95%.
- Uproszczenia w normie dotyczącej obowiązku utrzymania okrywy glebowej (norma GAEC 6) - państwo członkowskie będzie miało swobodę w decydowaniu w jakim okresie roku ustanowić obowiązek utrzymania okrywy glebowej, co ułatwi rolnikom wykonywanie określonych zabiegów agrotechnicznych w dogodnym czasie.
- Gospodarstwa do 10 ha użytków rolnych nie będą podlegały sankcjom związanym z realizacją norm środowiskowych (tzw. warunkowości). W praktyce oznacza to zwolnienie gospodarstw do 10 ha użytków rolnych z tych wymogów.

Ww. projekt rozporządzenia³ jest obecnie procedowany na forum UE. Wprowadzenie wynikających z przedmiotowego projektu rozporządzenia zmian będzie wymagało m.in. zmiany przepisów krajowych. Komitet Monitorujący Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023-2027 przyjął uchwałę nr 65, zgodnie z którą zostanie wprowadzony nowy ekoschemat „Grunty wyłączone z produkcji”. Zostanie on wdrożony w latach 2024-2027, co pozwoli na zniesienie obowiązku ugorowania 4% gruntów ornych w ramach normy GAEC 8 już w 2024 r.

W odniesieniu do kwestii likwidacji ekoschematów należy zaznaczyć, że ekoschematy są dużym, nowym prośrodowiskowym rodzajem płatności bezpośrednich. Są one obowiązkowe dla państwa członkowskiego, ale dobrowolne dla rolnika. Budżet przeznaczony na ekoschematy stanowi minimum 25% kwoty płatności bezpośrednich/rok. Stawki płatności w ramach ekoschematów określone są w EUR i przeliczane będą na zł wg kursu zł/EUR ustalonego na ostatni dzień roboczy września danego roku. Ekoschematy są to roczne, płatne praktyki, dostosowane do warunków i potrzeb krajowych, ale poddane ocenie przez KE pod kątem realizacji celów środowiskowych i klimatycznych nowej WPR - ochrony zasobów gleby, wód, klimatu, dobrostanu zwierząt, różnorodności biologicznej w produkcji rolnej. W ramach PS WPR 2023-2027 wprowadzono łącznie 5 ekoschematów obszarowych i dobrostan zwierząt. Państwo członkowskie nie może odstąpić od wdrażania ekoschematów.

Odnosząc się do kwestii stawek płatności za ekoschematy informuję, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie stawek płatności za ekoschematy obszarowe⁴, stawki płatności za realizację poszczególnych praktyk w ramach ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi zależą od liczby punktów na hektar powierzchni obszaru zatwierdzonego do wsparcia. Wartość jednego punktu dla ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi wynosi 104,89 zł. Stawki dla tego ekoschematu wynoszą, w zależności od praktyki:

- Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt: 5 punktów; 524,45 zł/ha;
- Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe: 5 punktów; 524,45 zł/ha;
- Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia - wariant podstawowy: 1 punkt; 104,89 zł/ha;
- Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia - wariant z wapnowaniem: 3 punkty; 314,67 zł/ha;
- Zróżnicowana struktura upraw: 3 punkty; 314,67 zł/ha;
- Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji: 2 punkty; 209,78 zł/ha;
- Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo: 3 punkty; 314,67 zł/ha;
- Uproszczone systemy uprawy: 4 punkty; 419,56 zł/ha;
 - Wymieszanie słomy z glebą: 2 punkty; 209,78 zł/ha.

Stawki płatności za realizację pozostałych ekoschematów obszarowych wynoszą:

- „Obszary z roślinami miododajnymi”: 1 256,77 zł/ha;
- „Integrowana Produkcja Roślin”: 1363,77 zł/ha;
- „Biologiczna ochrona upraw”: 419,64 zł/ha;
- „Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych”: 292,27 zł/ha.

Należy podkreślić, że finalnie stawki są wyższe od wcześniej projektowanych. 26 lutego 2024 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) przystąpiła do naliczania płatności do ekoschematów obszarowych, a wypłata płatności rozpoczęła się 5 marca 2024 r.

W odniesieniu do ekoschematu Dobrostan zwierząt, podstawą do wypłacenia płatności dobrostanowych jest określenie wysokości stawek oraz ustalenie przez ARiMR na podstawie danych zawartych w IRZ Plus liczby zwierząt kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Realizacja większości zobowiązań w zakresie ekoschematu Dobrostan zwierząt (z wyłączeniem zapewnienia wypasu) trwała do 14 marca br.

26 kwietnia 2024 r. ukazało się rozporządzenie MRiRW z dnia 25 kwietnia 2024 r.⁷ określające stawki płatności w ekoschemacie „Dobrostan zwierząt” za 2023 r. Rolnicy otrzymają wyższą od zakładanej kwotę płatności dobrostanowej.

Ad Wypłaty do końca kwietnia br. pomocy suszowej oraz uruchomienia pomocy z funduszu wojennego w formie dopłat do zbóż, kukurydzy, rzepaku, mleka, trzody chlewnej, drobiu rzeźnego, mleka, owoców miękkich, miodu, nawozów oraz paliwa.

W kwestii wypłaty pomocy suszowej do końca kwietnia 2024 r. informuję, że na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r.⁵, MRiRW ogłosił nabór wniosków o pomoc w związku z wystąpieniem w 2023 r.

niekorzystnych zjawisk atmosferycznych oraz stawki pomocy.

Wnioski o pomoc można było składać w terminie od 29.02.2024 r. do 15.03.2024 r. w biurach powiatowych ARiMR właściwych ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

Na dzień 29 kwietnia 2024 r. zarejestrowano ponad 133 tys. wniosków. ARiMR wydaje kolejne decyzje o przyznaniu dopłat z tego tytułu, a na konta 66,6 tys. rolników trafiło ponad 499,5 mln zł.

W kwestii uruchomienia pomocy z funduszu wojennego informuję, że zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia Rady Ministrów⁵ producenci kukurydzy, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z

ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę mogli składać do 29 lutego 2024 r. we właściwym biurze powiatowym ARiMR wnioski o pomoc.

Wysokość pomocy ustalana jest jako iloczyn deklarowanej przez producenta kukurydzy we wniosku o przyznanie płatności bezpośrednie za 2023 rok, powierzchni upraw kukurydzy, z wyłączeniem kukurydzy na kiszonkę, nie większej niż 100 ha, i stawki pomocy, która jest zróżnicowana i wynosi od 1000 do 500 zł w zależności od województwa.

Na realizację tej pomocy zaplanowane zostały środki w wysokości 1 mld zł.

Do 12 kwietnia 2024 r. ponad 166 tys. rolników otrzymało blisko 700 mln zł.

Ponadto 25 kwietnia 2024 r. Rada Ministrów przyjęła rozporządzenie na podstawie którego będzie realizowana pomoc w formie dopłat do zbóż dla producentów rolnych. Pomocą zostaną objęci producenci zbóż, którzy w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 maja 2024 r. sprzedali pszenicę, pszenżyto, żyto, jęczmień i mieszanki zbożowe. Stawki pomocy będą zróżnicowane i będą wynosiły:

- 200 zł/t zbóż sprzedanych od 1 stycznia do 10 marca 2024 r.,
- 300 zł/t zbóż sprzedanych od 11 marca do 31 maja 2024 r.

Wnioski o przyznanie pomocy producenci zbóż będą mogli składać do 5 czerwca br. w biurach powiatowych ARiMR. Na realizację pomocy zaplanowano 2,1 mld zł.

Ad Uruchomienia skupu od rolników po cenach z giełdy Matiff i przekazania tych produktów w ramach akcji humanitarnej oraz przeznaczenia na cele niespożywcze zboża, które nie spełnia wymagań.

Obecnie w całej UE, w tym w Polsce, problemem są niskie ceny zbóż i nadmierne ich zapasy w niektórych regionach, w tym w Polsce. Dlatego też MRIRW wnioskował do KE o podjęcie działań jeszcze przed rozpoczęciem tegorocznych zbiorów, w celu przywrócenia równowagi na unijnym rynku zbóż. Działania te miałyby objąć m.in. przeznaczenie nadwyżki zbóż na pomoc żywnościową oraz uruchomienie dopłat do transportu zboża na obszarze UE oraz do regionów deficytowych poza Unią.

Produkcja zbóż w Polsce w ostatnich latach jest rekordowa, znacznie przekraczająca krajowe zapotrzebowanie. Podejmowane są działania w celu zwiększenia możliwości wykorzystania zboża produkowanego w Polsce na inne cele niż spożywcze. Dzięki wprowadzeniu w Polsce europejskiego standardu benzyny E10 od 1 stycznia 2024 r. zwiększyło się zapotrzebowanie na kukurydzę o dodatkowe około 400-500 tys. ton rocznie. Rozbudowywana jest również infrastruktura transportowa, drogowa i przeładunkowa w Polsce oraz trwa współpraca z eksporterami, dzięki czemu możliwe jest zwiększanie eksportu zbóż z Polski do historycznie wysokich poziomów.

Rolnicy wspierani są także w budowie silosów i magazynów zbożowych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Daje to ponad 1 milion ton dodatkowej pojemności magazynowej. Dodatkowo rozporządzeniem MRiRW za dnia 14 marca 2024 r.⁶ wydłużono termin realizacji tego przedsięwzięcia przez rolników z 31 października 2024 r. do 30 czerwca 2025 r.

Ze względu na szczególny charakter sprawy oraz potrzebę udzielenia Państwu odpowiedzi, która będzie zawierała konkretne efekty dotychczasowych starań Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie rozwiązania wskazanych wyżej problemów w rolnictwie, podejmowano czynności w sposób pozwalający podjąć merytoryczne rozstrzygnięcie w terminie przewidzianym na załatwienie sprawy.

Podstawa prawna:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.),
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 187),
- projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116 w odniesieniu do norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, schematów na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, zmian w planach strategicznych WPR, przeglądu planów strategicznych WPR oraz zwolnień z kontroli i kar,
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie stawek płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska za 2023 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 265),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 187, z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 marca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania wsparcia w zakresie infrastruktury

magazynowania służącej zwiększeniu odporności gospodarstw rolnych na kryzysy w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. U. z 2024 r. poz. 393),

- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie stawek płatności w ramach schematów na rzecz dobrostanu zwierząt za 2023 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 645).

9/ W odpowiedzi na wniosek KRIR w sprawie przedłużenia terminów na dostosowanie miejsc do przechowywania nawozów naturalnych przez podmioty prowadzące chów lub hodowlę zwierząt gospodarskich w liczbie mniejszej lub równej 210 DJP, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazało następujące informacje:

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dostrzega pilną potrzebę podjęcia działań mających na celu przedłużenie terminów dla mniejszych gospodarstw na dostosowanie odpowiedniej powierzchni/pojemności miejsc do przechowywania nawozów naturalnych. Niemniej jednak, w związku z prośbą Ministerstwa Infrastruktury przekazaną przy piśmie z dnia 23 kwietnia 2024 r., mając na względzie rolę, zadania realizowane przez izby rolnicze oraz ich bezpośredni kontakt z środowiskiem rolniczym, zwraca się z prośbą o przygotowanie i przekazanie do MRiRW analiz/ocen (w podziale na poszczególne województwa) na temat szacunkowej skali potrzeb finansowych i inwestycyjnych (liczba / powierzchnia płyt na nawozy naturalne stałe oraz liczba / pojemność zbiorników na nawozy naturalne płynne).

10/ W odpowiedzi na pismo KRIR w sprawie zwiększenia kwoty na zakończony nabór wniosków o objęcie wsparciem z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) w zakresie rolnictwa 4.0, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazało następujące informacje:

"Uprzejmie dziękuję za Państwa propozycję dotyczącą zabezpieczenia środków na wnioski inwestycyjne, złożone w zakończonym 17 listopada 2023 r. naborze dot. rolnictwa 4.0 z w ramach KPO.

W celu objęcia wsparciem jak największej liczby zgłoszonych w tym naborze przedsięwzięć, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwiększył pierwotną kwotę przeznaczoną na ten nabór o 328 mln zł. Po zmianie, na nabór przeznaczona się kwotę w łącznej wysokości 492 mln zł. Powyższa informacja została opublikowana w dniu 2 maja br. na stronie internetowej administrowanej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) i jest dostępna pod linkiem:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/kpo-rolnictwo-40--wyzsza-kwotaprzeznaczona-na-nabor-wnioskow> .

Ponadto uprzejmie informuję, że procedowana jest II rewizja KPO. W ramach tej rewizji MRiRW zgłosiło m.in. propozycję zwiększenia kwoty na inwestycję A1.4.1, w tym na wsparcie rolnictwa 4.0.

Więcej informacji na temat II rewizji KPO dostępnych jest pod linkiem:

<https://www.gov.pl/web/planodbudowy/konsultacje-publiczne-rewizji-kpo-2024> ."

11/ Zarząd KRIR zwrócił się do MRiRW z wnioskiem o możliwość kwalifikowania kosztów związanych z zakupem materiału hodowlanego zwierząt w ramach działania „Rozwój małych gospodarstw”.

W poprzednich okresach, zarówno zakup zwierząt, jak i ziemi, były uznawane za koszty kwalifikowane, co stanowiło znaczące wsparcie dla rozwoju małych gospodarstw rolnych. Niestety, w ostatnich latach wykreślono tę możliwość z listy kosztów kwalifikowanych, co negatywnie wpłynęło na zdolność małych gospodarstw do rozwoju i modernizacji.

Przywrócenie kosztów zakupu materiału hodowlanego zwierząt jako kosztu kwalifikowanego jest szczególnie pożądane dla gospodarstw ekologicznych oraz w ramach Programu Ochrony Zasobów Genetycznych Zwierząt. Gospodarstwa ekologiczne, które stawiają na zrównoważoną i przyjazną środowisku produkcję, często borykają się z ograniczonymi zasobami finansowymi, a wsparcie w postaci możliwości zakupu zwierząt hodowlanych pozwoliłoby im na dalszy rozwój i modernizację. Również w ramach Programu Ochrony Zasobów Genetycznych, możliwość ta umożliwi zachowanie i rozwój cennych ras zwierząt gospodarskich, które są kluczowe dla bioróżnorodności i przyszłości rolnictwa.

12/ Zarząd KRIR zwrócił się do MRiRW z wnioskiem o określenie transparentnych zasad rozdysponowania gruntów powracających do Zasobu Własności Rolnych Skarbu Państwa.

W związku z wygasającymi umowami dzierżaw gospodarstw, które nie wyłączyły 30% swoich dzierżaw na mocy przepisów ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw, stoimy przed ostatnią tak dużą okazją do powrotu gruntów do Zasobu. Jest to również ostatnia szansa na powiększenie małych gospodarstw rolnych. Ponadto propozycje utworzenia ośrodków produkcji rolnej wzbudzają wiele kontrowersji wśród rolników, dlatego wnioskujemy o konsultacje z wojewódzkimi izbami rolniczymi w przypadku ich tworzenia.

Proponujemy, aby rozdysponowanie tych nieruchomości nastąpiło w formie przetargów ofert pisemnych, co zapewni przejrzystość i uczciwość procesu. Dodatkowo sugerujemy, aby jedna działka przeznaczona dla jednego oferenta nie była większa niż 1,5-krotność średniej wielkości gospodarstwa w danym województwie. Uważamy, że takie rozwiązanie przyczyni się do zrównoważonego rozwoju rolnictwa i wsparcia mniejszych gospodarstw.

13/ W odpowiedzi na pismo Krajowej Rady Izb Rolniczych dotyczące udzielenia pomocy dla poszkodowanych gospodarstw sadowniczych i rolnych, których uprawy uległy zniszczeniu w wyniku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, w tym wiosennych przymrozków, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi udzieliło odpowiedzi.

Producenci rolni, którzy zostali poszkodowani w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, w tym przymrozków zgodnie z obowiązującymi przepisami mogą ubiegać się zgodnie z obowiązującymi przepisami o następujące formy wsparcia:

1. preferencyjny kredyty na wznowienie produkcji i odtworzenie środków trwałych.

Kredyt na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi może zostać udzielony w terminie do 12 miesięcy od daty sporządzenia protokołu przez komisję powołaną przez wojewodę. Komisja powołana przez wojewodę, dokonuje oszacowania wysokości szkód poprzez lustrację na miejscu:

1) w ciągu 2 miesięcy od dnia zgłoszenia przez producenta rolnego powstania tych szkód, nie później jednak niż do czasu zbioru plonu głównego danej uprawy albo jej likwidacji i nie wcześniej niż od wschodów upraw,

2) dwukrotnie, w przypadku szkód spowodowanych przez ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź lub grad w drzewach owocowych (dotyczy wyłącznie drzew owocowych jako środka trwałego natomiast nie dotyczy szkód w owocach tj. plonie):

a) po raz pierwszy - w terminie do 2 miesięcy od dnia powstania tych szkód,

b) po raz drugi - nie później niż w terminie do 12 miesięcy od dnia powstania tych szkód.

W pierwszym etapie szacowania szkód w drzewach owocowych sporządza się protokół w formie notatki zawierający dane niezbędne przy powtórnych szacowaniu szkód.

Komisja dokonując szacowania po raz drugi sporządza protokół z oszacowania szkód. Oprocentowanie tych kredytów wynosi 0,5% dla producenta rolnego, który w dniu wystąpienia szkód posiadał ubezpieczone 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich, w przypadku pozostałych producentów rolnych oprocentowanie obecnie wynosi 4,93%.

Kredyty udzielane są przez Banki współpracujące z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

2. udzielenie przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników pomocy w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodny raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek;

3. zastosowanie przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa na podstawie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa odroczenia i rozłożenia na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz ulg w opłatach czynszu, a także umorzenia raty płatności czynszu z tytułu umów dzierżawy;

4. udzielenie na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym, na indywidualny wniosek producenta rolnego.

Niezależnie od powyższego, producenci rolni mogą również ubiegać się do 30 czerwca br. o kredyty na utrzymanie płynności finansowej - linia UP.

Pomoc polega na stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentowi rolnemu, w celu poprawy płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.

Może on zostać udzielony na uregulowanie zobowiązań finansowych związanych z prowadzeniem działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym oraz ponoszenie przez producentów rolnych bieżących nakładów przyczyniających się do poprawy płynności finansowej.

Kwota kredytów udzielonych producentowi rolnemu nie może przekroczyć kwoty:

1) 100 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni nie większej niż 50 ha użytków rolnych;

2) 200 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 50 ha i nie większej niż 100 ha użytków rolnych;

3) 400 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych.

Oprocentowanie należne bankowi płacone przez kredytobiorcę wynosi 2%.

Powyższe kredyty udzielane są przez Banki współpracujące z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Szczegółowe informacje o warunkach i zasadach udzielania kredytów oraz w jakich bankach można starać o ww. kredyty znajdują się na stronie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: <https://www.gov.pl/web/arimr/1-kredyty-preferencyjne>

Resort rolnictwa informuje, że po oszacowaniu przez komisje strat spowodowanych wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych na terenie kraju podjęta zostanie decyzja o uruchomieniu dodatkowych programów pomocowych na ten cel.

Odnosząc się do zabezpieczenia środków finansowych dla gminnych komisji szacujących straty, MRiRW informuje, że przepisy ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie przewidują finansowania ze środków budżetowych kosztów pracy komisji szacujących szkody powstałe w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

14/ Zarząd KRIR zwrócił się do Minister Klimatu i Środowiska Pauliny Hennig-Kloski o podjęcie działań legislacyjnych w zakresie wprowadzenia uregulowań prawnych dotyczących odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach rolnych i u zwierząt gospodarskich przez dziko żyjące zwierzęta i ptactwo podlegające ochronie.

Brak skutecznej kontroli populacji dziko żyjących zwierząt, np. wilków czy bobrów oraz ptaków prowadzi do znaczących strat w rolnictwie, które pozostają bez rekompensaty. Rolnicy, borykający się z problemem szkód wyrządzanych przez te zwierzęta, nie mają obecnie możliwości ubiegania się o odszkodowania, co stawia ich w trudnej sytuacji finansowej.

W związku z powyższym, wnosimy o ustanowienie limitów populacyjnych dla poszczególnych gatunków dziko żyjących zwierząt i ptaków będących pod ochroną, które pozwolą na skuteczniejszą kontrolę ich liczebności, z jednoczesnym poszanowaniem zasad ochrony przyrody oraz opracowanie i wdrożenie kompleksowego modelu odszkodowań za szkody wyrządzone przez dziko żyjące zwierzęta i ptactwo. Model ten powinien obejmować jasne i przejrzyste kryteria oceny oraz procedury szacowania szkód, co zapewni sprawiedliwe i adekwatne rekompensaty dla poszkodowanych rolników.

15/ Zarząd KRIR zwrócił się do Ministra Infrastruktury Dariusza Klimczaka o wprowadzenie zmian w ustawie Prawo wodne umożliwiających realizację poniższych postulatów.

Obecna sytuacja hydrologiczna w kraju, charakteryzująca się częstymi suszami i niedoborami wody, wymaga podjęcia natychmiastowych działań mających na celu poprawę zarządzania zasobami wodnymi. W związku z tym KRIR wnioskuje o umożliwienie budowy zbiorników retencyjnych o powierzchni do 1 ha na zgłoszenie oraz wprowadzenie możliwości budowy zbiorników do 3000 m² bez konieczności zgłoszenia, pod określonymi warunkami.

Proponowane zmiany:

1. Budowa zbiorników retencyjnych do 1 ha na zgłoszenie: Wprowadzenie możliwości budowy zbiorników retencyjnych o powierzchni do 1 ha na zgłoszenie, co znacząco uprości procedury administracyjne i przyspieszy realizację projektów mających na celu retencjonowanie wody.
2. Budowa zbiorników do 3000 m² bez zgłoszenia: Umożliwienie budowy zbiorników retencyjnych o powierzchni do 3000 m² bez konieczności zgłoszenia, pod określonymi warunkami, co pozwoli na szybkie i efektywne zwiększenie zdolności retencyjnej terenów rolniczych.
3. Bezpłatny pobór wody: Wprowadzenie możliwości bezpłatnego poboru wody z tych zbiorników na potrzeby rolnicze, co będzie istotnym wsparciem dla rolników borykających się z problemem niedoboru wody.

Zmiany te są konieczne, aby skutecznie walczyć z problemem suszy i niedoboru wody, z którym boryka się polskie rolnictwo. Uproszczenie procedur związanych z budową zbiorników retencyjnych oraz wprowadzenie możliwości bezpłatnego poboru wody będą miały pozytywny wpływ na gospodarkę wodną kraju i przyczynią się do zrównoważonego rozwoju rolnictwa.

16/ Zarząd zwrócił się do MRiRW z wnioskiem o uruchomienie naboru w ramach działania inwestycyjnego w obszarze nawadniania w gospodarstwie rolnym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w którym proponujemy uznanie za koszty kwalifikowane m.in. działań związanych z małą retencją, budowę zbiorników retencyjnych, studni oraz wszelkich urządzeń spiętrzających wodę.

Cyklicznie powracająca susza rolnicza powoduje olbrzymie straty w uprawach rolniczych, co negatywnie wpływa na gospodarkę rolną w Polsce. W związku z tym, uruchomienie programu mającego na celu modernizację systemów nawadniania w gospodarstwach rolnych jest niezbędnym krokiem w walce z suszą i niedoborem wody.

17/ Wyjaśnienia Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi nadesłane 3 czerwca 2024 r. w odpowiedzi na wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie całkowitego zniesienia obowiązku ugorowania 4% gruntów rolnych wynikającego z obowiązywania normy GAEC 8:

„W wyniku toczącej się na forum UE debaty dotyczącej uproszczenia Wspólnej Polityki Rolnej (WPR), Komisja Europejska (KE) na wniosek Polski i innych państw członkowskich opublikowała w dniu 24 maja 2024 r. w Dzienniku Urzędowym UE (1) rozporządzenie zmieniające rozporządzenia bazowe tj. UE 2021/2115 i UE 2021/2116. Nowe prawo weszło w życie dzień po jego opublikowaniu.

Przedmiotową zmianę rozporządzeń bazowych należy ocenić pozytywnie, gdyż zaproponowane przepisy usuwają albo znacznie upraszczają, zgodnie z oczekiwaniami rolników i w zgodzie z poprawną agrotechniką, te elementy Europejskiego Zielonego Ładu, w tym normy w ramach warunkowości, które wpływały na decyzje produkcyjne rolników lub wręcz ograniczały produkcję.

Jedną z najważniejszych zmian wynikających z nowelizacji unijnych rozporządzeń bazowych (1) jest **zniesienie obowiązku ugorowania 4% gruntów ornych w ramach normy GAEC 8 – w zamian państwo członkowskie ma jednak obowiązek ustanowienia odpowiedniego ekoschematu, czyli dobrowolnych i płatnych interwencji dla rolników.**

W związku z powyższym MRiRW niezwłocznie po przedstawieniu przez KE projektu zmiany rozporządzeń bazowych rozpoczęło prace nad utworzeniem nowego ekoschematu, aby możliwe było już w 2024 r. usunięcie obowiązku ugorowania 4% gruntów ornych z normy GAEC 8. W dniu 5 kwietnia 2024 r. Komitet Monitorujący Plan Strategiczny WPR 2023-2027 pozytywnie zaopiniował projekt uchwały wprowadzającej w Polsce **od 2024 r. ekoschemat Grunty wyłączone z produkcji.**

Ekoschemat jest dobrowolny dla rolnika. Rolnicy realizujący ten ekoschemat będą otrzymywali płatność za wyłączenie gruntów ornych z produkcji – do powierzchni nie większej niż 4% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie. W projekcie uchwały określona została także szacowana stawka płatności, która wynosi ok. 126,52 EUR/ha, tj. ok. 563 zł/ha. Wdrożenie nowego ekoschematu umożliwi rolnikom dobrowolne wyłączenie z produkcji części gruntów ornych, za co będą otrzymywali płatności. Na gruntach wyłączonych z produkcji będzie obowiązywał zakaz prowadzenia produkcji rolnej (w tym zakaz wypasu i koszenia) oraz zakaz stosowania środków ochrony roślin.

Mając na uwadze powyższe oraz trwającą kampanię składania wniosków, wprowadzono także rozwiązania legislacyjne umożliwiające złożenie wniosku o przyznanie płatności w ramach nowego ekoschematu lub dokonanie zmian we wcześniej złożonych wnioskach w terminie do dnia 31 sierpnia 2024 r, o ile zmiany te wynikają z wnioskowania o nowy ekoschemat. Należy zaznaczyć, że rolnicy, którzy będą chcieli otrzymać płatność w ramach nowego ekoschematu, będą musieli najpierw złożyć standardowy wniosek o płatność w podstawowym terminie – na obecnie obowiązujących zasadach (w 2024 r. termin ten został wydłużony do dnia 1 lipca 2024 r. (2)). Od dnia wejścia w życie zmienionych przepisów krajowych, możliwe będzie zawniaskowanie o nowy ekoschemat. Natomiast od 2025 r. rolnik będzie mógł zawniaskować o płatność w podstawowym terminie, poprzez zaznaczenie właściwego „okienka” we wniosku.

Ustawa o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, w której m.in. wprowadza się nowy ekoschemat Grunty wyłączone z produkcji, została w dniu 23 maja 2024 roku uchwalona przez Sejm RP i następnie skierowana do prac w Senacie RP (druk 96).

Zgodnie z rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenia bazowe (1), wdrożenie nowego ekoschematu pozwoli na zniesienie obowiązku ugorowania 4% gruntów ornych w ramach normy GAEC 8 już w 2024 r.

Należy podkreślić, że rolnicy już od dłuższego czasu są informowani o planowanym wdrożeniu zmian w zakresie warunkowości i ekoschematów na 2024 r. Odbywa się to za pośrednictwem: organizacji rolniczych (zmiany zostały zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PS WPR, w skład którego wchodzi przedstawiciele licznych organizacji rolniczych), agencji płatniczej (ARiMR) i Ośrodków Doradztwa Rolniczego (w ramach corocznych szkoleń dla rolników), a także środków masowego przekazu (publikacje na stronie internetowej MRiRW, audycje telewizyjne). Oto linki do niektórych informacji dotyczących planowanych zmian umieszczane na stronie MRiRW:

- <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/uproszczenia-w-zielonym-ladzie-wchodza-w-zycie-25-maja-br>

- <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/planowane-zmiany-w-płatnościach-bezpośrednich>

- <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/nowe-płatności-w-planie-strategicznym-wpr>

- <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/decyzje-komisji-europejskiej-w-sprawie-zielonego-ladu>

Ponadto, na stronie ministerstwa rolnictwa dostępne są uchwały Komitetu Monitorującego PS WPR 2023-2027, a dodatkowo przedstawiciele samorządu rolniczego są także członkami tego komitetu. Nie można się zatem zgodzić ze stwierdzeniem, że informacje na temat nowego ekoschematu, w tym informacje dotyczące szacowanej stawki płatności nie były podawane do publicznej wiadomości.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że konsekwencją niedawnej publikacji unijnego rozporządzenia zmieniającego rozporządzenia bazowe (1) jest nowelizacja krajowych aktów prawnych w zakresie warunkowości i ekoschematów.

Nowe prawo unijne i jego wdrożenie powinno wpłynąć na poprawę sytuacji ekonomicznej rolników. Projekty krajowych rozporządzeń w tym zakresie, zgodnie z procedurą legislacyjną są konsultowane z organizacjami rolniczymi. W dniu 29 maja br. do konsultacji publicznych zostało skierowane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania. Komunikat w tej sprawie został również opublikowany na stronie internetowej MRiRW: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/zielony-lad-konsultacje-publiczne-przepisow-krajowych-dotyczacych-warunkowosci>

W najbliższym czasie do konsultacji publicznych zostanie również przekazany projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego

trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Podsumowując, należy zaznaczyć, że w 2024 r. i w kolejnych latach (do 2027 r.) rolników nie będzie obowiązywał wymóg ugorowania 4% gruntów ornych w ramach normy GAEC 8. Rolnicy będą jednak mieli możliwość skorzystania z dobrowolnego ekoschematu Grunty wyłączone z produkcji.

18/ W odpowiedzi na **kolejne wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych dotyczącym dopłat do zbóż sprzedanych od lipca 2023 r.**, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformował, że określając początkowy termin sprzedaży zbóż, do których udzielone zostanie wsparcie w postaci dotacji, na styczeń 2024 roku - brano pod uwagę wielkość skupu zbóż w całym kraju. Od stycznia br. ilość skupowanego zboża znacznie zmniejszyła się.

Mając na uwadze powyższe, należy zauważyć, że głównym celem przyznania wsparcia jest zwiększenie obrotu zbożem i konieczność opróżnienia magazynów przed nadchodzącymi zniwami.

Ponadto przedmiotowym wsparciem nie objęto kukurydzy albowiem producenci kukurydzy mogli ubiegać się o pomoc na podstawie przepisów § 13zzl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Nabór wniosków o pomoc dla producentów kukurydzy odbył się od 21 do 29 lutego 2024 r., o wsparcie zgłosiło się 172 tys. producentów rolnych.

Budżet programu wynosi 1 mld zł.

Do dnia dzisiejszego (22 maja 2024 r.) Agencja wypłaciła już pomoc w kwocie ponad 715 mln zł dla prawie 170 tys. producentów.

19/ Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi udzieliło odpowiedzi na **pismo KRIR, w oparciu o wniosek Porozumienia Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej, w sprawie wsparcia gospodarstw rolnych w ramach pomocy de minimis.**

Pomoc publiczna udzielana producentom rolnym musi być zgodna z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, w tym :

a) wytycznych w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich (Dz. Urz. UE z dnia 11.12.2022, C 485 str. 1)

lub

b) rozporządzenia Komisji (UE) nr 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1).

Zarówno ww. wytyczne jak i rozporządzenie Komisji (UE) nr 2022/2472 nie przewidują możliwości dofinansowania wszelkich typów programów pomocowych.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE z dnia 24.12.2013, L 352 z późn.zm.), istnieje możliwość udzielania przez państwa członkowskie pomocy innej niż określona przepisami wymienionymi w akapicie pierwszym pod warunkiem, że wysokość tej pomocy nie przekroczy limitów określonych w tym rozporządzeniu, które jednocześnie reguluje limit pomocy de minimis w rolnictwie. Rozporządzenie to określa zarówno limit krajowy, który w okresie trzech kolejnych lat podatkowych dla Polski wynosi 295 932 125 euro, jak i limit indywidualny dla producenta rolnego, który wynosi 20 000 euro w okresie trzech lat podatkowych. A zatem poziom wykorzystania limitu krajowego, o którym mowa w piśmie Porozumienia Izb Rolniczych Polski Południowo-Wschodniej dotyczy okresu trzech kolejnych lat tj. roku 2022, 2023 i 2024.

Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że programy pomocowe udzielane w formule de minimis są najszybszą postacią wsparcia dla rolnika bez konieczności notyfikowania Komisji Europejskiej programu pomocowego.

W formule pomocy de minimis uruchamiana jest pomoc, o którą wnioskuje środowisko rolnicze, a która nie jest zgodna z przepisami określonymi w akapicie pierwszym.

Niezależnie od powyższego, w ostatnich latach, np. w czasie utrudnień wywołanych pandemią COVID-19 dodatkowa pomoc dla producentów rolnych była uruchamiana w ramach Tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 od 2020 r. np.pomoc:

1) finansowa dla posiadacza chryzantem w pełnej fazie dojrzałości przeznaczonych do sprzedaży, którzy ponieśli straty w związku z ograniczeniami na rynku spowodowanymi epidemią COVID-19.

2) finansowa dla producenta rolnego, któremu zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym w związku z epidemią COVID19 oraz który poniósł szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2019 r. suszy, huraganu, gradu, deszczu nawalnego, przymrozków wiosennych lub powodzi.

3) dla producentów świń którzy utrzymywali w gospodarstwie w okresie od dnia 1 marca do dnia 15 lipca 2020 r. średnią dzienną liczbę świń oznakowanych oraz zarejestrowanych w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, wynoszącą co najmniej 21 sztuk.

4) dla producentów świń, którzy zgłosili Agencji do dnia 15 kwietnia 2022 r., zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, oznakowanie świń urodzonych w jego gospodarstwie od dnia 15 listopada 2021 r. do dnia 31 marca 2022 r.

Ponadto w związku z trudną sytuacją w rolnictwie szereg programów pomocowych dla producentów rolnych uruchamiana jest w ramach komunikatu Komisji Europejskiej Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy, w ty m.in.:

- 1) pomoc dla producentów pszenicy, kukurydzy i gryki
- 2) pomoc dla producentów pszenicy i gryki
- 3) dofinansowanie zakupu nawozów
- 4) kredyt tzw. płynnościowy dla producenta rolnego Kredyty są oprocentowane dla kredytobiorców na poziomie 2% w skali roku
- 5) zwrot kosztów zakupu oleju napędowego dla producentów rolnych
- 6) pomoc dla producentów świń, którzy zgłosili Agencji do dnia 31 sierpnia 2023 r., zgłosił do komputerowej bazy danych prowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. poz. 2727 oraz z 2023 r. poz. 412) oznakowanie świń urodzonych od dnia 15 marca 2023 r. do dnia 15 sierpnia 2023 r.,
- 7) dopłaty do materiału siewnego,
- 8) kredyty dla podmiotów prowadzących działalność w zakresie obrotu zbożami lub skupu zbóż, lub obrotu materiałem siewnym roślin rolniczych, o którym mowa w przepisach o nasiennictwie, lub skupu lub mrożenia owoców miękkich, jeżeli nabył zboża w okresie od dnia 1 października 2022 r. do dnia 31 sierpnia 2023 r. lub owoce miękkie w okresie od dnia 1 czerwca 2023 r. do dnia 30 września 2023 r..
- 9) pomoc dla producentów kukurydzy,
- 10) pomoc dla producentów zbóż, którzy sprzedali zboże w 2024 r.

Przedstawiając powyższe resort poinformował, że w ramach Tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy producenci rolni mogą otrzymać pomoc do wysokości równowartości 280 000 euro.

Niezależnie od powyższego, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformowało, że na posiedzeniu w dniu 29 kwietnia 2024 r. Rady AGRIFISH w Luksemburgu został poparty przez Polskę postulat zwiększenia limitu pomocy de minimis w rolnictwie z obecnych 20 tys. euro do 50 tys. euro - na jedno gospodarstwo w ciągu trzech lat oraz podwyższenie limitu krajowego.

Zachęcamy do odwiedzenia również strony KRIR, gdzie zamieszczane są informacje o działaniach podejmowanych przez samorząd rolniczy – www.krir.pl.

Bogdan Kopciński, Wojciech Muczyński
Członkowie Rady Powiatowej
Mazowieckiej Izby Rolniczej z Miasta i Gminy Drobin